

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati petih vrst a Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri poštnem čekovnem savodu v Ljubljani št. 10.351.

Predlog državnega proračuna

Državni proračun za prihodnje leto znaša 9.987.863.257 Din in je za 183.387.541 Din nižji od sedanjega

Beograd, 19. novembra. p. Finančni minister dr. Milorad Djordjević je danes popoldne dostavil Narodni skupščini v odobritev predlog državnega proračuna za leto 1935/36 in pripadajoči finančni zakon. Danes popoldne je finančni minister sprejel v svojem kabinetu novinarje ter jim dal naslednjo izjavo:

Predlog proračuna državnih izdatkov in dohodkov s finančnim zakonom za leto 1935/36, ki sem ga osnovo člena 102 ustave danes predložil Narodni skupščini v odobritev, je v osnovi nadaljevanje one iste finančne politike, ki je izražena v prejšnjih treh proračunih in ki se izvaja z isto doslednostjo in vztrajnostjo. Tudi ta predlog proračuna je sestavljen s tendenco, da se državni izdatki spravijo na najnižjo možno mero pri sedanjem stanju državne organizacije in gospodarskih prilik v državi.

Predlog proračuna državnih izdatkov splošne državne uprave,

ki se krije s fiskalnimi dohodki, to je posrednimi in neposrednimi davki in z višji dohodkov državnih podjetij, iznaša 6.850.188.818 Din ter je v primeri s sedanjim proračunom nižji za 64.165.522 Din.

Predlog proračuna izdatkov državnih podjetij in ustanov, ki svoje izdatke krijejo z lastnimi dohodki, iznaša 3.137.674.439 Din ter je manjši od sedanjega proračuna za 119.222.019 Din.

Skupno znižanje državnega proračuna iznaša torej 183.387.541 Din. V celoti znaša državni proračun 9.987.863.257 Din. Predlog proračuna za leto 1935/36 je torej od vseh predhodnih proračunov vse

od leta 1924 dalje najnižji proračun.

Kljub znižanju izdatkov v predlogu novega proračuna pa so se morali nekateri izdatki povečati in to zlasti izdatki, ki so posledica sprejetih zakonov ali pogodbenih obveznosti države ter izdatki, ki jih narekujejo neizogibne državne potrebe. Sem spadajo predvsem pokojnine in invalidske podpore, ki so zvišane za 11 milijonov. V področju ministrstva pravde so povišani izdatki za 6.8 milijona v ministrstvu vojske in mornarice za 56,7 in v ministrstvu socialne politike za bolniške ustanove za 0,5 milijona Din. Pri vseh ostalih ministrstvih in ustanovah so bili izdatki znižani, toda vsepovedno so za prihodnje proračunsko leto osigurani potrebni krediti za normalno funkcioniranje državne uprave.

Sorazmerno z znižanjem izdatkov je znižan tudi proračun fiskalnih dohodkov in to prav občutno. Pri posrednih davkih znaša znižanje 134 milijonov, pri raznih dohodkih 14,8 milijonov, prav tako so znižani tudi dohodki državnih podjetij, in sicer na področju ministrstva za šume in rude za 38,2, na področju finančnega ministrstva za 38,1, kmetijskega ministrstva za 4,2, in prosvetnega ministrstva za 2 milijona.

Odmera in ocena državnih dohodkov se je izvršila po gibanju in doseženih uspehih dohodov v preteklem proračunskem letu in v prvih šestih mesecih tekočega proračunskega leta. Pri oceni dohodkov državnih podjetij se je vpoštevala njihova sedanja kapaciteta in so dohodki proračunani v stvarnem iznosu.

V predlogu proračuna niso predvideni nikakoli novi dohodki, niti povečani sedanji dohodki. S sedanjimi dohodki je v celoti zajamčeno proračunsko ravnotežje.

V finančnem zakonu prav tako ni nikakih novih odredb. V predlogu zakona so pridržane vse one odredbe, ki so v glavnem v zvezi z izvedbo proračuna in ki obstojajo tudi že v sedanjem finančnem zakonu.

Konferenca predsedstva JNS

Beograd, 19. novembra. p. Dopoldne ob 10. se je pričela v predsedstvu vlade konferenca predsedstva JNS. Na konferenci razpravljajo o tekočih zadevah v zvezi s političnim položajem v državi.

Ruždi bej v Milanu

Milan, 19. novembra. p. Na poti v Zenevo se je včeraj ustavil v Milanu turški zunanji minister g. Ruždi bej ter je imel ves dan konference s turškim poslanikom v Rimu.

Angleško stališče v posaarskem vprašanju

London, 19. novembra. AA. »Times« piše o Posariju in pravi, da bi javnost zelo grešila, če bi gledala v tem problemu ne kako francosko-nemško vprašanje. Nasprotno, to vprašanje je treba tretirati kot velik mednarodni problem. Ni to kakšen navaden spor med Francijo in Nemčijo. Posarije je pod upravo Društva narodov in njegova vladna komisija je upravni organ sveta DN. Zato je najmanj, kar se lahko reče, da nobena država-članica sveta DN ne more trditi, da ne nosi odgovornosti za pravilno ureditev tega vprašanja. Končani plebiscit v Posariju bo postavil več novih problemov. Ureditev teh problemov se ima izvršiti v okviru Društva narodov. V splošnem interesu je, da se ohrani ugled te mednarodne ustanove.

Izplačilo stabilizacijskega posojila

Beograd, 19. novembra. AA. Državna hipotekarna banka obvešča lastnike jugoslovenskega dela 70dstotnega stabilizacijskega posojila iz leta 1931., da je sedmi kupon izplačljiv 1. decembra 1934 in da ga bodo lahko od tega dne dalje predlagali v izplačilo pri centralni banke v Beogradu in vseh njenih podružnicah v kraljevini.

Opozorilo onim, ki iščejo zaposlitve v Italiji

Beograd, 19. novembra. AA. Francosko poslanstvo nas naproša za objavo tegale sporočila: Delavci vseh narodnosti, ki nameravajo iti v Francijo na delo, se opozarjajo, naj ne odhajajo na pot prej, dokler ne dobe zanesljivih obvestil o možnosti zaposlitve od francoskega urada za delavce. Vsi tisti, ki se ne bi ravnali po tem nasvetu, bi utegnili priti v nevarne položaje, da jih bodo na francoski meji poslali nazaj.

INOZEMSKÉ BORZE

Curij, 19. nov. Pariz 20.25, London 15.37, New York 308.—, Bruselj 71.80, Milan 26.32, Madrid 42.025, Amsterdam 206.10, Berlin 132.70, Praha 12.85, Varšava 58.10, Bukarešta 3.05.

Ljubljanska borza

Devize: Amsterdam 2306.51—2317.87, Berlin 1369.08—1379.63, Bruselj 705.79—709.73, Curij 1108.35—1113.85, London 169.97—171.57, New York 3286.06—3114.31, Pariz 294.90—296.02, Praha 142.34—143.20, Trst 291.24—294.64/premija 28.5 odst., avstrijski šilling v privatnem kliringu 8.16—8.20.

Naiven manever madžarske vlade

Izkonstruirali so zopet nove pritožbe proti Jugoslaviji, da bi omilili vtis obtožbe pred svetovno javnostjo

Pariz, 19. novembra. r. Današnji listi poročajo iz Zeneve, da pripravljajo Madžari nov manever, s katerim bi hoteli omiliti vtis, ki ga bo v ženevskih krogih in v svetovni javnosti izzvala pritožba Jugoslavije. Akoravno Jugoslavija v svoji notni svetu Društva narodov ne bo konkretno obtožila nobene države, smatrajo Madžari za potrebno, da že vnaprej pripravijo svojo obrambo. To je le dokaz, da se Madžari čutijo hudo prizadete in da so mnogo bolj odgovorni za početje teroristov in

za marsejski zločin, kakor pa sami priznavajo. »Jour« poroča iz Zeneve, da so Madžari že pripravili pritožbo proti Jugoslaviji, ki jo bodo vložili istočasno, ko bo predložena jugoslovenska nota. V pritožbi bodo ponovili trditve, ki so jih postavili že lansko leto in ki jih je Društvo narodov po pojasnitvi jugoslovenske vlade zavrnilo kot neosnovane. Razen tega se bodo Madžari pritožili zaradi »preganjanja« madžarskih državljanih v Jugoslaviji. Ta naivni manever madžarske vlade pa ne bo uspel.

„Manj besed, a več dejanj!“

Francoski komentariji raznih miroljubnih izjav nemških državnikov

Pariz, 19. novembra. AA. Havas poroča: Preveč smo vajeni miroljubnih manifestacij nemškega kancelarja Hitlerja, da bi nam intervju, ki ga je včeraj priobčil »Matin«, dodal kaj novega k prejšnjim kancelarjevimi izjavam. Nič novega tudi ni govor Rudolfa Hessa, ki je v Königsbergu ponudil roko bivšim francoskim bojovnikom. Cesa si želi francoska javnost? Želi si, da bi se dejanja Nemčije ujemala z izjavami njenih voditeljev.

Listi ugotavljajo pomanjkanje skladja med ravno temi nemškimi dejanji in izjavami ter vztrajajo v opreznih rezerviranih stališci. Tako piše »Journal« pod naslovom »Poslednji kancelarjev manever«, da bi hotel Hitler prepričati Francijo, da se Nemčija samo iz groze pred vojno tako hitro oboroževati. Vprašati se moramo, zakaj se narod, ki ga živa duša ne ograža,

hoče za vsako ceno do zob oborožiti. Odgovor je lahek: za lojalnostjo besed se skriva politični manever, samo nekoliko je preokoren, da ga ne bi izpregledali.

Ouvre« se izprašuje: Ali se želi Hitler razgovarjati z nami? Nič lažjega kakor to. Poznamo shajališče za razgovor kakor za nalašč: Zeneva. Odbor se jutri sestane na sejo. Prilika je torej zelo lepa.

»Ere Nouvelle« pa pravi: Logika je nam Francozom zelo draga. Če Hitler hubi Francijo tako zelo kakor trdi, naj to dokaže z dejanji. Naj njegovo oboroževanje ne pomeni grožnje za našo domovino. Iz Zeneve je odšel z velikim tam-tamom, da bo mogel po mili volji napraviti iz Nemčije nekdanjo vojaško in svet ogražajočo državo. Naj se danes ne norčuje iz nas s takimi himevščinami.

Kardinal Gasparri umrl

Dolga leta je vodil zunanjo politiko Vatikana in je med drugim dosegel tudi sporazum s fašizmom

Rim, 19. novembra. r. Kardinal Pietro Gasparri, bivši državni tajnik Vatikana, je umrl. Celih 16 let je vodil zunanjo politiko Vatikana. Kardinal Gasparri je bil glavni tvorec sporazuma med fašizmom in Vatikanom.

Pariz, 19. novembra. AA. Pariški listi, ki prinašajo komentarje o pokojnem kardinalu Gasparriju, naglašajo med drugim, da je pokojnik preživel 19 let v Parizu kot profesor cerkvenega prava na tamkajšnjem katoliškem inštitutu. Dalje naglašajo, da je lateranski sporazum v prvi vrsti delo kardinala Gasparrija.

»Petit Journal« prinaša več črtic iz življenja pokojnega kardinala in med drugim:

tudi to-le anekdoto: Ko je g. Jonard odhajal iz Rima in je šel v Vatikan poslati se od kardinala Gasparrija, je rekel tedanjemu vatikanskemu državnemu tajniku: Prišel sem, eminenca, da se dokončno poslovim od vas, ker se ne bova nikdar več videla. — O, gospod, je odgovoril kardinal, mislim, da se bova videla v nebesih. — Ne vem, ali je tako gotovo, je odgovoril Jonard, ker jaz sicer pojdem v nebesa, a ne z vami. Prevečkrat ste me prevarili.

Saint Brice pravi v »Journalu«, da je bil kardinal Gasparri eden izmed tistih državnikov, ki je igral zelo vidno vlogo v mednarodnem življenju sedanjega veka.

Velike poplave v Bosanski krajini

Zaradi neprestanega deževja so vse reke prestopile bregove

Mostar, 19. novembra. r. V vsej primorski banovini je včeraj ves dan lilo kakor iz škafa, proti večeru pa so nastale silne nevihte. Na mnogih krajih se je utrgal oblak, tako da je bilo mahoma vse pod vodo. Neretva je do 9. zvečer narasla za 12 m iznad normale. Vsi kraji vzdolž Neretve so poplavljeni. Iz Konjice, Metkovića in Čapljina so ponoči zaprosili bansko upravo za nujno pomoč, ker so vsi ti kraji v največji nevarnosti. Tudi v Mostaru je položaj skrajno kritičen. Voda je porušila že več lesenih mostov, zvečer pa se je začel rušiti tudi most Kralja Petra. tako da so morali ustaviti preko tega mostu ves promet. Gasparri skuša rešiti most in love iz vode hode, ki jih donosa voda, da bi ne porušili stebrov na mostu. Zed od leta 1903 ne pomnijo, da bi bila Neretva tako narasla, kakor je tokrat.

Zagreb, 19. novembra. r. Tudi Sava je v svojem srednjem in spodnjem toku zaradi deževja zadnjih dni naglo narasla in je dosegla ponekod celo 8 m nad normalo. V Sremski Mitrovici so v največjih skrbih, ker ogroža voda ob-ambne nasipe.

Travnik, 19. novembra. r. Reka Lašva je že v soboto prestopila bregove ter poplavlja skoro vse naselbine. Tudi Travnik je bil poplavljen in je stala voda ponekod do en meter visoko. Danes je začela voda upadati in je nevarnost minila. Okoliška polja so

uničena, ker je voda odplavila zemljo ter zasula polja s peskom in kamenjem. V Travniku so morali mnogo hiš izprazniti, ker so ostale nesposobne za prebivanje.

Sarajevo, 19. novembra. r. V Sarajevu in okolici, ki je bila ob tem času navadno že pokrita z debelim snegom, že 14 dni skoro neprestano dežuje. Sinčiji je besnela nad mestom strahovita nevihta. Ulice so se na mah izpremenile v deroče potoke in v nižje ležečih delih je voda vrla v stanovanja. V Pašićevi in Mutavelićevi ulici so morali izprazniti vse hiše.

Obnovljena akcija vzhodni pakt

Pariz, 19. novembra. AA. »Ouvre« poroča, da je francosko zunanje ministrstvo končno sestavilo besedilo francoskega odgovora na poljsko noto o vzhodnem paktu.

Žrtve tajfuna

Pariz, 19. novembra. AA. Iz Manile poročajo: Po dosedanjih podatkih je zahteval tajfun na Filipinih te-le žrtve: Med tajfunom je bilo ubitih ljudi pod porušeni hišami itd. 265, utonilo jih je 225, brez strehe jih je pa ostalo 5600. Stvarno škodo cenijo na najmanj 3 milijone dolarjev.

Ženeva v pričakovanju jugoslovenske note

V Ženevi so se že začeli zbirati državniki — Optimistično razpoloženje prevladuje

Pariz, 19. novembra. r. Na željo predsednika odbora trojice, ki proučuje vprašanje saarsko vprašanje in sestavlja poročilo za svet Društva narodov, je bil setanek sveta Društva narodov, določen prvotno za sredo 21. t. m., za par dni odložen. Svet Društva narodov se bo sestel po vsej priliki zadnje dni tega tedna, najbrže v soboto. Ta odgoditev daje v Ženevi zbranim državnikom priliko, da se podrobno porazgovore o vseh vprašanjih, ki pridejo na dnevni red tega zasedanja. Na ta način se bodo mogle razpravljati v svetu Društva narodov zelo skrajšati in računati se, da bo tokratno zasedanje zelo kratko.

V Parizu gledajo z velikim optimizmom na vprašanja o katerih se bo raz-

pravljalo v Ženevi. Saarsko vprašanje ne povzroča več tolikih skrbi, kakor poprej, ko je obstajala nevarnost narodno socialističnega puča. Hitler je dal baš zadnje dni izjave, v katerih poudarja, da se bo Nemčija v vsakem primeru brezpogojno pokorila izidu glasovanja in da ne misli na nikako nasilje. Tudi glede jugoslovenske pritožbe zaradi teroristične akcije smatrajo v pariških krogih, da razprava o tem ne bo dala povoda za kakršnekoli komplicacije, marveč bo le še pospešila prizadevanja evropskih državnikov za pomirjenje Evrope. Na tem zasedanju se bo o jugoslovenskem koraku razpravljalo le na splošno, podrobna razprava pa se bo vršila šele na januarskem zasedanju.

Gre za prestiž DN

Češkoslovaški komentariji o jugoslovenski pritožbi

Praga, 19. novembra. r. Češkoslovaški tisk enodušno odobrava korak jugoslovenske vlade v Ženevi. Pri tem naglašajo listi, da lahko Jugoslavija računa ne samo na podporo Male antante in Francije, marveč tudi na podporo vseh onih držav, ki so že ponovno dokazale, da jim je do ohranitve mira.

»Lidove Noviny« poročajo, da obstoja v ženevskih krogih tendenca, da se izvede razprava v okviru nespornih in nepobitnih dokazov o podpori teroristov na Janka pušti in v drugih taboriščih, ki so jih mero-dajni krogi dopuščali, čeprav so za nje vedeli. Madžarska se bo lahko v Ženevi zagovarjala in bodo to pravico imele tudi vse druge države, toda vsak poizkus, ki bi šel za tem, da se vsa stvar spravi z dnevnega reda sveta Društva narodov, bi imel za posledico, da bi se obtožba razširila, kar bi moglo dovesti do poostitve nasprotij med Francijo in Italijo ter Italijo in Malo antanto. V ženevskih krogih so sedaj mnenja, da svet Društva narodov ne bo takoj razpravljalo o jugoslovenski pritožbi, marveč da bo na tajni seji sveta Društva narodov sklenjeno, da se razprava o tem stavi na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov, ki bo meseca januarja. V Ženevi smatrajo, da je izven vsakega dvoma popolna solidarnost Francije, Male antante in Balkanske zveze, prav tako pa tudi vseh ostalih držav, ki se zavedajo nevarnosti, ki bi neizogibno nastale, ako bi se marsejski zločin likvidiral brez kazni za teroriste in njihove protektorje. V Ženevi je sedaj prevladalo stališče, da se mora napraviti konec mednarodnemu teroru, ker je to tudi v interesu prestiža Društva narodov. Mala antanta je že ob priliki hitermoerske in monostranske afere kazala najljubši popustljivost in se zadovoljila z obljubami,

da se bo temu početju napravilo konec. Zgodilo pa se ni ničesar. Zato se tokrat ne more zadovoljiti samo z obljubami, marveč da se izdajo uspešni ukrepi. Madžarska vlada je upala, da bo jugoslovenska vlada opustila pritožbo na Društvo narodov zaradi možnosti sporazuma z Italijo. Sedaj pa se vidi, da Gomböšev poset v Rimu, ki je bil izraz nekake grožnje, ni dosegel zaželjenega cilja in da se Italija, ako ne želi, da ne bo zapletena v nevarno mednarodno afero, mora odreči zaščite madžarskih pokroviteljev marsejskih morilcev. V Ženevi že vnaprej računajo s tem, da bodo Madžari in njihovi prijatelji v svoji obrambi skušali dokazovati, da so tudi v drugih državah obstajala enaka pribežališča teroristov. Toda ta manever ne bo nič zalegal, ker so dokazi zoper Madžarsko tako tehtni, da jih ne more ničesar povreči.

»Česke Slovo«, organ zunanje ministra dr. Beneša, pravi med drugim:

Akcija Jugoslavije v Ženevi je naperjena proti onim prevratnikom, ki s svojo revizionistično kampanjo in s podpiranjem teroristov direktno ogrožajo in izpodkopavajo mir. Zato je potrebno, da se s pravico ugotovijo odgovornosti za marsejski zločin enkrat za vselej razženejo ognjišča prevrata in do kraja pojasni ozadje marsejskega zločina. Če se tej upravičeni zahtevi Jugoslavije ne bo ugodilo, potem bi to pomenilo, da se bo še nadalje trpelo stanje, ki je rodilo marsejski zločin.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Skrivnost belega čevlja

Janney je mirno trpel te muke mladosti. S krepko roko je vodil in pomagal mlademu vrtoglavlju na visoki šoli in v medicinskih študijah, ko je pa Thomas dosegel doktorat, mu je preskrbel službo v Holandski zakladni bolnici.

— Zato torej se je zdel Izaku Cobbu njegov obraz znan, — je zamrmral inšpektor sam pri sebi. Napeto je poslušal pripovedovanje Thomasa Janneya. Thomas je praktičar v bolnici in v začetku je bil zelo soliden. Postal je član kirurškega štaba bolnice pod vodstvom svojega adoptivnega očeta. Toda njegovo vedenje je bilo vzorno samo nekaj časa.

Swanson je umolknil, globoko vzdihnil, se zagledal čez glavo distriktnega prokuratorja nekam v daljavo in nadaljeval z zločinom glasom: — Potem se je pa zgodilo. Bilo je pred petimi leti baš ob tem času. Zašel sem nakriva pota. Zopet sem začel popivati. Nekega jutra sem operiral bolnika in bil sem pijan. V kritičnem trenutku se mi je tresla roka. Nož se je zarezal pregloboko — in bolnik mi je na operacijski mizi umrl.

Vsi so molčali. Zdelo se je, da bivši kirurg znova preživlja tisti strašni trenutek, ko se je pred njim rušilo delo vse njegove mladosti, vsi njegovi načrti in sanje. Bil je prestrašen, živčno uničen. Trije zdravniki so bili priče onega tragičnega dogodka, toda strog moralni zakon njihovega poklica ni dopuščal, da bi prišla zadeva v javnost. O tem je doktor Janney sam informiral gospe Doornovo, o nesrečnem dogodku in o grehu svojega posinovljenca. Stara dama je bila neizprosna. Mladi Janney je moral zapustiti bolnico.

Izgubil je službo. Navzlic vsemu očetovemu prizadevanju se je vest o njegovi krivdi kmalu raznesla med zdravniki in vrata vseh bolnic so mu bila zaprta. Brez javnega škandala je izgubil doktorat. Doktor Thomas Janney je postal navaden Thomas Janney in ta je izpremenil svoje ime v Thomas Swanson — tako se je namreč pisala njegova mati.

Preselil se je iz New Yorka v Port Chester v državi New York. Njegov adoptivni oče je imel dobre zveze in tako je preskrbel svojemu posinovljenču pod novim imenom službo. Postal je zavarovalni agent. In začel je živeti trezno, solidno. Strašen dogodek ga je bil tako pretresel, da se je naenkrat zavedel, kako globoko je že padel. Toda bilo je že prepozno. Njegova karijera je bila uničena.

— Nikogar nisem dolžil, — je nadaljeval z drhtečim glasom. — Stara gospa in oče nista mogla razvati drugače. Mojemu očetu je poklic vse. Najbrž bi me bil lahko rešil, če bi se bil zavzel zame, toda tega mu ni dopuščal njegov strogi čut časti in resnicoljubnosti, poleg tega se je pa zavedal, da potrebujem tako pošteno lekcijsko, drugače se ne bom nikoli popobiljal.

Doktor Janney se ni nikoli popolnoma odpovedal svojemu posinovljenču, čeprav je silno trpel videč, kako se vsi njegovi načrti in nade rušijo. Skrivaj je pomagal mladeniču, da bi se mogel popobiljati in začeti novo življenje. Obljubil mu je, da se v njunem bodočem razmerju ne bo nič spremenilo. Če začne Thomas pošteno življenje, tako bi lahko tudi po njem vse podedoval.

— To kaže plemenitega moža, — je zašepetal bivši zdravnik. — Lepše bi ne mogel ravnati z menoj, tudi če bi bil moj pravi oče...

Obmolknil je. Nervozno je mečkal klobuk v dolgih, močnih prstih — v prstih, ki se jim je poznalo, da so kirurгови.

Sampson se je odkašljajal. — To pa meče povsem drugačno luč na to zadevo, gospod — gospod Swanson. Zdal razumem, zakaj doktor Janney ni hotel povedati, kje ste. Stara sramota...

— Da, — je odgovoril Swanson otožno. — To bi bilo uničilo pet let mojega poštenega življenja, uničilo bi bilo moje posle in me odkrilo pred javnostjo kot ubežnega zdravnika, ki je zločinu zapravljal zaupanje ljudi na katerega se ni moglo zanesti niti v drugih pogledih.

Pripovedoval je dalje, kako sta zadnje tri dni strašno trpela. Če bi bil doktor Janney povedal policiji, kje naj išče Swansona, bi bila prišla vsa ta stara mučna zgodba na dan. A tega sta se oha bala.

— Zdal pa, — je nadaljeval Swanson, — zdaj ko vidim, kako strašen sum leži na mojem očetu, moram zavreči vse osebne ozirom. Upam, da sem odvrnil od doktorja Janneya ta sum, gospodje. To je bila strašna tragedija pomoti! Verjemite mi, v ponedeljek sem bil pri njem samo zato, da bi mi posodil nekaj denarja — 25 dolarjev, — zadnje čase so šli moji posli slabo in rabil sem ta denar, da bi se mogel nekaj dni preživljati. Oče je bil kavalir, kakor vedno — dal mi je ček na 50 dolarjev. Vnovčil sem ček, čim sem prišel iz bolnice.

Ozrl se je po prisotnih in iz oči mu je gledala neizgovorjena prošnja. Inšpektor je zamišljeno zrl na pokrovček svoje tabatjere. Policijski komisar je neopaženo vstal in smuknil iz sohe. Pričakovana senzacija se je bila razblinila in tako ni imel tu več kaj početi.

Ko je Swanson zopet izpregovoril, ni zvenel njegov glas več tako jasno. Boječe je vprašal, ali so zadovoljni. Če so, bi jim bil hvaležen, če bi ne spravili v javnost tega, kar je povedal. Drugače jim je pa ves na razpolago. Če bodo potrebovali njegovo pričevanje, bo zelo rad prišel tudi pred sodiščem, dasi bo tem bolj zanj, čim manj se bo o njem javno govorilo, kajti vedno bi pretila nevarnost, da bi ta ali oni poročevalci zavožal njegovo preteklost in spravil na dan škandal iz njegove zdravniške prakse.

Ali si že član „Vodnikove družbe“

Smučanje ni za majhne otroke

Pred smučanjem zadostuje otroku v polni meri sankanje, drsanje in bivanje na svežem zraku

Planine je že pobelil sneg, smučarji že pripravljajo smuči, kmalu bo zopet oživel bel sport, najlepši in najbolj zdrav med vsemi panogami sporta. Toda kakor pri vseh sportih, je tudi pri smučanju treba paziti na starostno mejo, izpod katere ne smemo ali bi vsaj ne smeli z intenzivnimi vajami. Smučanje nikakor ni sport za majhne otroke. Res se tudi otroci na smučeh utrjujejo in postanejo zlasti napram mrazu odpornejši, starši imajo veselje, da dobe slabokrvni otroci na svežem gorskem zraku rdeča lica in da jim jed dobro tekne, ponosni so da njihovi štiriletni »sportniki« tako junaško koracajo po snegu, toda pri tem pozabljajo, da je smučanje sport, ki človeka zelo utrjuje, zlasti v začetku. Tem bolj je treba to upoštevati pri otroškem organizmu. Smuči, že same po sebi težke, se pogrežajo v sneg, nogo so obtežene pri vsakem koraku ne samo s težo smuči in težkih čevljev, temveč tudi s snegom, ki se prijemlje smuči, a roke imajo opraviti s palicami, ves trup je nagnjen naprej in vse to zahteva večjo napetost mišičevja. Čim težje pa dela mišičevje, tem izdatnejše mora biti delo srca. Za zdravega, odraslega in normalno razvitega človeka to v splošnem nič ne pomeni, če smučanja ne pretiravamo, pri neznem otroškem organizmu je pa to prevelika obtežitev srčne mišičevja. Za otroke, ki se šele razvijajo, smučanje ne more ostati brez škodljivega vpliva. Premočno delujoče srce se kmalu oglosi in na njem lahko nastanejo take izpremembe, da jih čuti otrok vse življenje. To pa gotovo ni namen sporta.

Zato je treba tudi pri smučanju paziti na starostne meje. Pred 10 letom bi otroci ne smeli smučati. Predno začne otrok smučati, bi moral zdravnik preiskati njegovo srce in ugotoviti, da-li niso zapustile prestane, čeprav na videz nedolžne otroške bolezni na njem prehudih sledov. Pred smučanjem zadostuje otroku v polni meri sankanje, drsanje in bivanje na svežem zraku. To njegovemu zdravju gotovo bolj koristi, nego naporno smučanje ali celo smučarske ture. Na nekaj je pa treba opozoriti starše. Na gorah, visokih nad 800 m, bi se otroci prve dni po prihodu tudi sankati ne smeli, temveč je treba počakati najmanj 5 dni, da se njihov organizem prilagodi izpremembi podnebja in načina življenja.

Strahote bodoče vojne

Kako si jo zamišljata slavna letalca Igor Sikorsky in Frank Hawkes

Pred ameriško zvezno komisijo za letalstvo je stal nedavno sanjač, ki je pripovedoval o bodoči vojni v zraku. To je bil slavni letalec Igor Sikorsky in njegove besede so

člane komisije naravnost prestrašile. V bodoči vojni, je pripovedoval Sikorsky, bodo močna letala s fantastično hitrostjo zastirala sonce in napadala sovražna mesta iz višine, nedostopne protiletalski obrambi. Mesta bodo bombardirali tako hitro kakor strelja zdaj strojna puška. Če se bo sovražniku posrečilo doseči New York, se izpremene nebotičniki največjega mesta sveta v kupe kamenja

in Newyorčani bodo zagnani kakor podgane v luknje, da uidejo smrti v ognju in strupenih plinih.

Ta čas, ko je ruski inženjer opisoval te strahote, je pa posijalo podzemno solnce prijateljsko v dvorano in preganilo članom komisije vse misli na strahote bodoče vojne. Zato ni čuda, da so na izvajanja Sikorskega mnogi člani komisije odgovarjali s skeptičnim nasmehom. Ali ni šel Sikorsky v svoji fantaziji nekoliko predač? Enako so se smejali ljudje, ki je Rus pred leti trdil, da zgradi letala, ki se bodo dvi-

gala z morja in spuščala nazaj na vodo. Zdal poznava hidroplane že vsi. Toda smeh članov komisije je kmalu izginil, ko je začel drugi znani letalec rekord Frank Hawkes z mirnim glasom pripovedovati:



V 48 urah priletimo iz New Yorka v Tokio. Če bi se zapletli v vojno z Rusijo ali Japonsko, bi lahko dosegel sovražnik brez posebnih težav enak uspeh. Japonski letalci se sploh ne bodo zmenili za to, da-li se bodo s takega poleta kdaj vrnili. Na Japonskem je mnogo mladih vojakov, ki

radi žrtvujejo življenje

in bi ga gotovo radi žrtvovali tudi pri bombardiranju nebotičnikov. Žal bi ne bile to samo eksplozivne bombe, temveč tudi bombe s strupenimi plini.

Oba strokovnjaka, sanjač in mož dejanj, se strinjata v tem, da v bodoči zračni vojni ne bo niti govora o viteštvu, da se nihče ne bo oziral

niti na ženske, niti na otroke.

Zemlja brez lastnika, omejena v svetovni vojni na opek pas med sovražnimi jarki, se bo v bodoči vojni razširila na vse kraje, ki jih bodo lahko dosegla sovražna letala. Sikorsky je celo prepričan, da bo v bodoči vojni brez lastnika vsa zemlja. Tudi na vprašanje, kakšna bi bila zračna vojna med Ameriko in katerokoli evropsko državo, je Sikorsky odgovoril, da bi odvažale ameriške matične ladje za startanje letal letala 1000 milj daleč na Atlantik, od koder bi jih pošiljale proti sovražniku.

6000 m visoko nad neskončnim svetovnim morjem bi se vnela strašna zračna bitka in v nji bi se odločila usoda Amerike. Nobenega ozira bi ne bilo, premagano zračno brodovje bi bilo uničeno, kajti letala, ki bi jih sovražnik zbil na morje, bi z letalci vred utonila. Po zmagi bi sovražna letala krenila nad New York, Baltimore in Washington. Četrte ure potem, ko bi dosegla letala ameriško obalo, bi bila ta velika mesta uničena, strupeni plini bi pokončali vse, kar bi bilo na površini zemlje. Samo obžgane razvaline in malo napol mrtvih ljudi bi ostalo po kletih in predorih.

Člani komisije za letalstvo so odšli s seje globoko zamišljeni.

Dva zagonetna zločina

Mnogim nepojasnjenim zločinom v Angliji sta se pridružila te dni še dva. V soboto so odkopali po nalogu notranjega ministrstva zemске ostanke dveh žensk, ena je bila pokopana v severnem Walesu pri Moldu, druga pa v Hullu. Sodna ekshumacija je prinesla presenetljive ugotovitve. Policija je aretirala moža ene izmed mrtvih žen, ker je osumljen umora. Ta žena je bila pokopana pred 14 dnevi v Hullu in po zdravnikovem mnenju je umrla naravne smrti. Patološka in kemična pre-

iskava naj zdaj ovržeta zdravniško mnenje. Med ekshumacijo je bilo kakor iz škafo. Odkopali so zemské ostanke 60letne Margaret Yorkove in jih prepeljali v zavod za sodno patologijo. Se istega dne so aretirali njenega moža, ker je osumljen, da je zahrbitno umoril svojo ženo. Mož je našel ženo mrtvo, po vsem telesu je imela strašne opekline.

V soboto so pa v Hullu tajno odkopali drugo ženo, čije ime ni prišlo v javnost. Tudi ona je bila pokopana pred dobrimi 14 dnevi in tudi v tem primeru je zdravnik izjavil, da je umrla naravne smrti. Policija je pa prišla na uho, da gre za rafiniran umor in zato je sodna oblast odredila ekshumacijo.

Vrtovi pozabe med nebotičniki

Tik pod južnim okrajem Manhattan sredi vrvenja newyorškega pristanišča leži otoček Gowenors Island. Gospodar na njem je vojaški poveljnik, ki vzdržuje tu iz neznanih vzrokov majhno garnizijo. Poveljnik je že deli časa opazal da vlada med njegovimi vojniki neka čudna malomarnost. Vojaki so stoji dremali, na vežbi so jim padale puške iz rok in zlasti po povratku iz mesta z dopusta so bili nesposobni za vsako službo. Poveljnik si je belil glavo, kaj početi, slednjič je pa obvestil o tem svoje predstojnike in oblasti. Dva vojaka, preobčena v detektiva, sta se začela zanimati za te čudne pojave in po dolgem prizadevanju sta jih pojasnila. Opazovala sta do smrti utrjene vojake, govorila z njimi, oprezovala, kazala popolno zadovoljstvo in brezbriznost napram svoji okolici, v resnici sta pa o vsem sproti obveščala poveljnika.

Marijuana je zelišče, ki raste v Mehiki in ki vzbuja pomešano s cigaretinim tobakom zelo prijetne občutke. Posledice so seveda manj prijetne, uživane tega mamila povzroči težke duševne motnje. Omejena na Mehiko je našla marijuana v Zedinjenih državah mnogo ljubiteljev, posebno med zamorci, toda ker je mamilo zelo drago — funt stane 60 dolarjev — se ne more razširiti. Zato je bilo tem večje presenečenje, ko so našli pri vojakih zaloge tega draga mamila. Detektiva sta pa kmalu našla tudi to sled in policija je napravila nekega dne v brooklynskem trgovskem okraju v neki hiši preiskavo. Tam so našli ne samo veliko skladišče mamila in cigaret, temveč tudi na dvorišču pravo plantažo tem tropične rastline v vrednosti nad 50.000 dolarjev. Poleg tega so pa bile na raznih krajih Long Islanda še manjše plantaže. Vsi ti vrtovi pozabe so prinašali podjetnemu trgovcu na leto nad 100 tisoč dolarjev čistega dobička.

Pomemben jubilej v angleškem sodstvu

V Londonu so proslavili te dni stoletnico najvišjega sodnega dvorja, ki mu pravijo navadno po poslopiju, kjer ima svoj sedež, Old Bailey. Na poslopiju so odkrili bronasto spominsko ploščo, v glavni dvorani je bilo pa slavnostno zborovanje, ki so mu prisostvovali londonski lordmayor Charles Batho, lordkanceler Sankey, londonski škof, šef justične službe, občinski svetovanci in drugi gostje v starodavnih uniformah. Zanimiv je bil nagovor lord kancelarja, ki je opozarjal na izpremembe v pravnem naziranju, odkar stoji Old Bailey. Največje izpremembe so nastale v zadnjih stoletjih v kazenskem pravu.

Ob koncu 18. stoletja je bilo v Angliji skoraj 200 vrst zločinov, za katere je bila določena smrtna kazen. In kar se nam zdi naravnost strašno, je to, da niso poznali razlike med odraslimi in mladoletnimi, otroke so kaznovali enako kakor najbolj zakrknjene zločince. Tako so nekoč obsodili na smrt na večalih 9letnega dečka, ker je bil iz ložbenega okna ukradel neko malenkost. Zdal je smrtna kazen za vse vrste tatvine in sleparije odpravljena. Strašne smrtne obsodbe so izvrševali 34 let po ustanovitvi vrhovnega sodišča javno. Drug važen napredek v sodstvu je bil storjen s tem, da se lahko zdaj obtoženec zagovarja, dočim prej njegove izpovedbe pravno niso imele nobenega pomena.

Iz Novega mesta

— Posipavanje ceste z gramozom. Ljubljanska cesta, ki vodi skozi naše mesto, je v resnici že kazala občutno potrebo posipavanja z gramozom. Cesto, ki je bila že polna kotanj, so pričeli posipavati in gladiti, da bomo tako zopet imeli lepo in gladko cesto.

Zahrbtn napad s puško. 27-letni postestnikov sin Butala Franc iz Šipka pri Dragatušu je bil namenjen v gozd. Ni še bil 50 m oddaljen od svoje hiše, ko ga je naenkrat zadel strel v levo nogo. Naboju mu je šel skozi stegno in mu prizadel nevarno rano. Zatekel se je v bolnico Usmiljenih bratov.

Zanimanje za zimski sport. Naš agileni SK Elan je priredil v četrtek 15. t. m. večer v veliki dvorani Sokolskega doma skioptično predavanje »O zimskem sportu«. Vse lepote zimskega sporta je ta večer na zelo nazoren način prikazal predavatelj profesor g. Marjan Dobovec. V dvorani je imel zelo hvaležne in za lepote zimskega sporta navdušene poslušalce. Zanimivo predavanje je bilo izpopolnjeno s 70 lepimi slikami. Naša mladina si takih večerov želi še več!

ZA 1. FEBRUAR
se odda v Spodnji Šiški v Mahkotovi hiši lokal s stanovanjem, obstoječ iz 2 sob in kuhinje ter veliko delavnico. Pripravo zelo za pletilje. Več se izve v gostilni Favaj. 3367

PREKLIC.
Preključujem za neresničnost, kar sem govoril proti gospodičarici Marici Notar. — M. Ludvik. 3366

PRIDITE
si brezobvezno ogledat razne rabljene predmete, ki se dobijo za majhen denar edino pri »Prometu«, nasproti križevniške cerkve. 3369

ISCEM
primerne, solidne ... družbe v svrhu večernih in nedeljskih izprehodov. Dopise na upravo »Slov. Naroda« pod »Osamljen Rimljan 3368«.

IZPOSODJAMO
plošče à 2 Din
gramofone à 10 Din
»ELEKTROTON«
Tavčarjeva ul. 3.

PRODAM LAHKO KOČIJO,
voz samec, vozne sani, ter masivno tehnično za tisoč kg — v zelo dobrem stanju. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 3351

IVAN MAGDIČ
krojač
LJUBLJANA, GLEDALIŠKA
ULICA 8T. 7 — se priporoča za idčo sezono. 3333

PERNICE

izgotovljene — velikost 180 x 115, iz puhastega perja 220.-, 300.- in 340.- Din. Is pub ha 450.-, 550.- Din. Garantiramo, solidna postrežba — pri: **RUDOLF SEVER,** Ljubljana, Marijin trg šte. 2. 36/T

Vsem državnim in samoupravnim uslužbencem s pridobljeno pravico do penzije, podeljuje mo do

15.000 DIN POSODILA
brez porokov, proti mesečnemu odplačilu na 5 let. Zahtevajte brezplačne prospekte! Meščanska delniška hranilnica, Darugar. Osnovana 1. 1903. 3344

NAZNANILLO!
Cenjenim damam in gospodom vjudno sporočam, da sem cene za postrežbo v obeh oddelkih znižal za 20 %. — Osebnim salom NAVINSEK, Ljubljana, Šelenburgova ulica. 60/T

Trenchoati

usnjeni suknjiči ita. najboljši nakup pri

PRESKERJU, LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

Sveže najfinije norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne **DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI** — se priporoča bledim in slabotnim osebam. 65/T

»MUZIKA«
prodaja prvovrstne inozemske klavirje in pianine tudi preigrane ter popravlja in uglašuje strokovnjaško najceneje.

Na poročni dan...



mi je mož priznal ...

Nikdar ne bom pozabila radost, ki me je prevzela ko sem zvedela, da je bila ljubezen mojega soproga najprej vzbujena z lepoto moje sveže, mehke, bele kože, nežne nalič rožnatemu cvetu. Še pred nekaj meseci je imelo moje lice roboto tkivo, pokvarjeno z razširjenimi znojnicami in zjedalcji. Tedaj pa sem z dnevno uporabo kreme Tokalon bele barve (ki ni mastna) pridobila nepopisno lepo novo kožo. Ta krema bel, krepi in nateguje kožo ter je koži popolnoma neškodljiva. Prepričana sem, da bo olepšajoči učinek te kreme Tokalon bele barve pomagal vsaki ženi, razvneti možko srce.

CARBOPAKETI

cenejši po naročilu

la. trboveljski premog, suha drva — kolobarji, knale

»KURIVO«, družba z o. z., Tyrševa 33
Telefon 34-43.

Makulturni papir

proda

»Prava „Slovenskega Naroda“, Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5